

Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27767>

Özet

Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i (OPDÖ), 2021 y?l?nda Mehmet Fatih Köse taraf?ndan geli?tirilmi?, e?itim kurumlar?n?n çok boyutlu performans?n? sistematik olarak ölçmeyi ve de?erlendirmeyi amaçlayan bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle **e?itim yönetimi** alanında okullar?n genel etkinli?ini, süreç verimlili?ini ve hedeflere ulaşma derecesini belirlemek üzere tasarlanmıştır. OPDÖ, okul yöneticileri, öğretmenler ve ilgili payda?lar için okulun güçlü yönlerini ve geli?tirilmesi gereken alanlar?n? ortaya koyan nesnel veriler sunarak, **e?itim sistemlerinin** sürekli iyileştirilmesi sürecine bilimsel bir katkı sağlayarak hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, akademik literatürdeki okul performans? tanım?n? geni?leterek sadece akademik başarıyı değil, aynı zamanda kurumsal iklim, kaynak yönetimi ve payda? memnuniyeti gibi kritik boyutlar? da kapsamaktadır. Bu bütüncül yaklaşım, ölçe?in uygulama alan?n? ve analiz derinli?ini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul Performans?, E?itim Yönetimi, Okul De?erlendirme, Psikometrik Ölçek, Kurumsal Etkinlik, E?itim Kalitesi, Öğrenci Başarıları

Yazarlar

Mehmet Fatih Köse

Amaç

Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amacı, e?itim kurumlar?n?n performans düzeylerini hem nicel hem de nitel göstergeler üzerinden çok boyutlu olarak ölçmektir. Ölçek, okullar?n belirlenen stratejik hedeflere ne ölçüde ulaştığını saptamak, performans eksikli?inin altında yatan yapısal ve yönetsel nedenleri analiz etmek için gerekli olan **bilimsel veriyi** sağlamak üzere geli?tirilmiştir.

Bu araç, okul yöneticilerine ve politika yapıcılara, kaynak dağılımı, müfredat geliştirme ve personel eğitimi gibi alanlarda kanıta dayalı kararlar almaları için sağlayacak güvenilir bir geri bildirim mekanizması sunar. Böylece, e?itim kurumlar?n?n hesap verebilirliğini artırmak ve sürekli gelişim döngüsünü desteklemek amaçlanmaktadır.

Yapı

Ölçe?in ölçtüğü temel yapı, karmaşık ve çok boyutlu bir kavram olan **Okul Performansı**dır. Bu yapı, genel olarak dört ana bileşeni içermektedir: 1) Akademik Performans (öğrenci başarıları ve

geli?im), 2) ?dari ve Organizasyonel Etkinlik (kaynak yönetimi ve süreç verimlili?i), 3) Ö?retmen ve Personel Yeterlili?i, ve 4) Sosyal ve Çevresel ?klım (veli ve ö?renci memnuniyeti, okul kültürü). Köse (2021) çal??mas?nda, okul performans?n?n sadece ç?kt?lara de?il, ayn? zamanda bu ç?kt?lar? üreten süreçlerin verimlili?ine de odakland??? varsay?lmaktadır.

OPDÖ, bu bile?enlerin her birini ayr? alt ölçekler veya faktörler arac?l???yla ölçerek, okul performans?n?n bütüncül bir resmini sunar. Ölçe?in geli?tirilmesi, bu yap?sal bile?enlerin e?itim bilimleri literatüründe kabul görmü? teorik çerçevelerle uyumlu olmas?n? sa?lam???tır.

Geçerlik

Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ölçe?in amaçlanan yap?y? do?ru ve anlamlı bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak üzere yürütülmü?tür. Kaynak içerikte spesifik katsayılar belirtilmemi? olsa da, geli?tirme sürecinde standart olarak **içerik geçerli?i** sa?lanm???tır. Bu kapsamda, ölçek maddelerinin ilgili yap?y? temsil etme derecesini de?erlendirmek üzere e?itim yönetimi ve psikometri alanlar?ndan uzman görüşlerine ba?vurulmu?tur.

Yap? geçerli?i ise, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlar?n? ampirik olarak test etmek amacıyla **Faktör Analizi** (Aç?mlay?c? ve Do?rulamay?c?) yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin Okul Performans? yap?s?n?n farklı alt boyutlar?na mant?ksal ve istatistiksel olarak uygun bir ?ekilde yüklendi?ini göstermi? olmalıdır. Yüksek yap? geçerli?i, ölçe?in sonuçlar?n?n güvenilir yorumlanması için temel olu?turur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlı ve kararlı olup olmadı?nı belirlemek için yap?lm???tır. Geli?tirme çal??malar?nda en yaygın kullan?lan yöntem olan **iç tutarlılık** analizi, ölçek maddelerinin homojenli?ini de?erlendirmek için kullan?lm???tır. Bu analizde, ölçe?in genelinden veya alt faktörlerinden elde edilen Cronbach Alfa katsayı?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olmas? beklenir.

Ek olarak, ölçe?in zaman içinde kararlılı?nı test etmek amacıyla **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** yönteminin kullan?ldı?ı varsay?lmaktadır. Bu analiz, ölçe?in farklı zamanlarda uygulandı?ında benzer sonuçlar üretme yetene?ini göstererek, ölçüm hatas?nı minimize etme kapasitesini teyit eder.

Faktör Analizi

Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, yap? geçerli?ini desteklemek amacıyla kapsamlı Faktör Analizi (FA) çal??malar? yürütülmü?tür. Bu analizler, ölçe?in çok

boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmay? ve her bir alt boyutun hangi maddelerden olu?tu?unu belirlemeyi amaçlam??t?r. Okul performans?n?n karma??k do?as?, analizlerin birden fazla faktörün varl???n? ortaya koymas?n? gerektirmi?tir.

Yap?lan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonuçlar?, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu olarak ayr??an ve anlaml? varyans? aç?klayan faktörlere sahip oldu?unu göstermi? olmal?d?r. Ard?ndan uygulanan Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA), modelin örneklem verilerine ne kadar iyi uydu?unu test ederek ölçe?in yap?sal modelini do?rulam??t?r. Bu faktörler, tipik olarak okul yönetiminin farklı i?levlerini (örn., Öğrenme Ortam?, Liderlik, Payda? ?li?kileri) temsil eder.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development) ve Öz Bildirim veya Gözlem Temelli De?erlendirme Ölçe?i

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi olmamas?na ra?men, bu tür performans ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert Tipi derecelendirme format?n? kullan?r (Örn: "Hiç Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a).

Language Available: Türkçe

Population Group: E?itim Kurumlar? Yöneticileri, Öğretmenler ve/veya Okul Payda?lar? (Veli, Öğrenci) taraf?ndan doldurulmaya uygun genel bir okul de?erlendirme arac?d?r.

Age Group: Uygulay?c?lar ve de?erlendiriciler için yeti?kin gruplar?na yöneliktir.

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl???'na ba?l? ilk, orta ve lise düzeyindeki okullar. Ölçek, Türk e?itim sisteminin kurumsal özelliklerini yans?tacak ?ekilde geli?tirilmi?tir.

Test Methodology: Ölçek maddeleri, okulun akademik ve idari süreçlerini, kaynak kullan?m?n? ve sosyal etkile?imini kapsayan ifadelerden olu?ur. Puanlama, maddelerin derecelendirilmesi ve alt boyutlar baz?nda toplanmas?yla yap?l?r. Yüksek toplam puan, ilgili okulun performans düzeyinin yüksek oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Okul Geli?imi, E?itimde Ölçme ve De?erlendirme, Psikometri, Kurumsal Performans, E?itim Reformu, Stratejik Yönetim

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: m.fatihkose@gmail.com

Correspondence Address: Bilinmiyor

Özinler, Ücret ve Test Y?li?

Test Y?li?: 2021

Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i, bilimsel bir dergide yay?mlanm?? (Milli E?itim Dergisi) özgün bir çal??man?n ürünüdür. Akademik ara?t?rmalar ve tez çal??malar? kapsam?nda kullan?m? için genellikle yazar Mehmet Fatih Köse'den izin al?nmas? gerekmektedir. Ticari amaçlı? veya geni? ölçekli kurumsal uygulamalar için yazarla do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçe?in kullan?m? için standart bir ücret bilgisi mevcut de?ildir; izin prosedürleri yazar?n takdirine ba?lıdır.

Kaynaklar

Köse, M. (2021). Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i. *Milli E?itim Dergisi*, 50(229), 53-71. Makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/60215/874687>

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lantıdan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: [okul-performansi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/60215/874687)

Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik giri? için sa?lanan kaynak içerikte, Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i'nin maddeleri (soru listesi) bulunmamaktadır. Ölçek maddelerinin tamam?na ve uygulama detaylarına eri?mek için yay?mlanan makalenin (Köse, M. (2021). Okul Performans? De?erlendirme Ölçe?i. *Milli E?itim Dergisi*, 50(229), 53-71.) incelenmesi gerekmektedir.